

ÅRSBERETNING 27.03.2012 19.03.2013

STYRET

Leder:

Amund Kveim

Styremedlemmer:

Audun Brekke Skrindo (nestleder)

Finn Arnt Gulbrandsen

Leif-Dan Birkemoe (regnskapsfører)

Eirik Wærner

Øyvind Mæland

Tore Nesbakken (sekretær)

Varamedlemmer:

Lise M. Johansen

Per Nygaard

Johan Mollatt

Paul Fekjær

Det har i perioden vært avholdt 13 styremøter.

De utfordringer vi som forening står ovenfor blir stadig større og arbeidsoppgavene stadig flere. Dette innebærer mange arbeidstimer for styret og aktive støttespillere. Styremedlemmer, arbeidsgruppa og andre frivillige har i løpet av dette året har nedlagt arbeidstimer tilsvarende rundt 5 årsverk.

To store begivenheter må nevnes fra 2012:

Østensjøvannet våtmarksenter ble offisielt åpnet av byråd Ola Elvestuen 13. mai, og 16. november kom beskjeden fra Direktoratet for Naturforvaltning om at "vårt" senter var blitt autorisert som et av kun 4 nasjonale våtmarksentre.

Fuglekickerskjulet ved utløpet av Smedbergbekken ble offisielt åpnet 12. oktober av statssekretær Henriette Killi Westhrin fra Miljøverndepartementet.

Mer om begge disse begivenhetene på annet sted i årsberetningen.

Problemet rundt vannstandsreguleringen ble demonstrert på dramatisk vis da vannstanden i begynnelsen av desember falt med en halv meter i løpet av noen få timer pga. feilfunksjon ved utløpsmekanismen. Hadde det ikke vært for Østensjøvannets Venners rutiner med regelmessig sjekk av vannstand, kunne fort enda mer vann ha blitt tappet ut. Kommunen, ved Vann- og avløpsetaten, har nå satt av midler til utbedring av utløpet i løpet av høsten 2013, og det er endelig håp om å få kontroll med vannstandssituasjonen.

Arbeidet med skjøtsel og landskapspleie er ytterligere intensivert. Av de viktigste aktivitetene kan nevnes: Slått på Bakkehavntoppen, hogst/rydding i Eikelunden, på Bekkasinmyra og på

Bogerudmyra samt hogst og rehabilitering av øyer i vannet. Fremmede plantearter er bekjempet i hele miljøparken.

ADMINISTRATIVT ARBEID

Foreningen disponerer møtelokaler i Grisehuset/Stallen på Abildsø gård. Østensjøvannet våtmarkssenter er etablert i sidebygningen på Bakkehavn gård, og her har vi også rekvisitalager. Leif-Dan Birkemoe har vært foreningens regnskapsfører og han har også hatt hovedansvar for arbeidet med Sothona. Tore Nesbakken har vært sekretær og Eirik Wærner er ansvarlig for medlemsregisteret. Leif-Dan Birkemoe og Audun Brekke Skrindo har administrert hjemmesiden. Tidligere styremedlem Liv Sommer Holmen har hatt ansvar for velkomstpakker til nye medlemmer.

MEDLEMMER

Foreningen har 1882 private hovedmedlemmer og 918 familiemedlemmer, totalt 2800 private medlemmer. I tillegg kommer 38 bedrifts- og organisasjons-/foreningsmedlemmer, slik at totalt medlemstall blir 2838. Det foregår stadige utskiftninger i medlemsmasen. Nye medlemmer verves i forbindelse med våre arrangementer, via hjemmesiden og ved utplassering av vervebrosjyrer langs vannet og ellers i bydelen.

AKTIVITETER

Følgende arrangementer er avholdt:

- 27.03.2012 Årsmøte. Etter de ordinære årsmøtesakene var det foredrag ved Audun Brekke Skrindo som viste bilder og fortalte fra sin fugletur til New Zealand.
- 12.05.2012 Åpen dag på Våtmarkssenteret på Bakkehavn.
- 13.05.2012 Offisiell åpning av Våtmarkssenteret på Bakkehavn
- 03.06.2012 Bydelsdagen / Østensjøvannet rundt
- 23.08.2012 Fugletur i samarbeid med NOF Oslo og Akershus
- 24.08.2012 Flaggermusnatt i samarbeid med NZF Flaggermusgruppen
- 02.09.2012 Østensjødagen
- 12.10.2012 Offisiell åpning av fugleskjulet
- 28.10.2012 Vandring: Bolerbekkfossen, Bogerud gård og Bogerudmyra
- 13.11.2012 Foredrag Aha opplevelser i den nære natur - v/Trond Berg, NRK
- 25.11.2012 Åpen dag på Våtmarkssenteret
- 17.03.2013 Minna Wetlesen-dagen

ØSTENSJØVANNET VÅTMARKSSENTER

Etter en formidabel innsats av arbeidsgruppa i Østensjøvannets Venner, var etableringen av våtmarkssenteret på Bakkehavn godt i gang våren 2012. Den offisielle åpningen fant sted 13. mai. Byråd Ola Elvestuen og en rekke gjester fikk se plakattstillingene og arbeidsrommet som i dag utgjør selve senteret. Vi benytter sjansen til å takke de mange bidragsytere som gjorde det mulig å få senteret etablert.

Senterets første-etasje består av tre rom:

- 1) Et utstillingsrom med informasjonsplakater og artsutstillinger
- 2) Et arbeidsrom med undervisningsutstyr, prosjektor, arbeidsbord, stoler og bibliotek
- 3) Et kjøkken, som per i dag ikke er fullt operativt

Våtmarkssenteret ble gjennom 2012 arena for flere arrangementer som viste oss at dette er et godt egnet sted for senteret og kommende arrangementer. Våtmarkssenteret fikk også en flott filial/tilskudd i form av et naturlig turmål: fugleskjulet nede ved Smedbergbekken, som ble åpnet i oktober 2012. Mulighetene for å lage oppslag om naturen på veggene på fugleskjulet gjør at denne konstruksjonen blir et naturlig tilskudd til den totale informasjonsstrukturen ved våtmarkssenteret.

ØKONOMI

I 2012 mottok foreningen kr 100.000 i driftsstøtte fra Oslo kommune, utbetalt gjennom Bymiljøetaten, divisjon Friluft. Denne støtten, sammen med medlemskontingentene, går til dekning av ordinær drift av foreningen.

Fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) mottok vi kr. 115 100 til skjøtsel på Bekkasinmyra, Bakkehavntoppen og Eikelunden. Fra Bymiljøetaten, divisjon Friluft har vi etter søknad mottatt kr. 100.000 som tilskudd til skjøtsel i miljøparken.

Til Østensjøvannet våtmarkssenter på Bakkehavn ble det i 2012 brukt kr. 226 374 til etablering, noe som sammen med kostnadene i 2011 bringer de totale etableringskostnader opp i kr. 239 626. I 2010 og 2011 ble det fra Direktoratet for naturforvaltning (DN), utbetalt via FMOA, bevilget kr. 625 000. Restbeløpet på kr. 385 374 vil bli benyttet til fortsatt etablering og fremtidig virksomhet ved våtmarkssenteret.

Til fugleskjulet på vestsiden av Østensjøvannet ble det i 2012 tildelt kr. 353 000 fra DN, utbetalt av FMOA. Inklusive tilskudd i 2011 er det bevilget kr. 803 000. Anleggskostnadene i 2012 beløp seg til kr. 919 752 som sammen med kostnadene i 2011 bringer de totale anleggskostnadene opp i kr. 962 370. Differansen mellom tilskudd og anleggskostnader blir kr. 159 370, et beløp Østensjøvannets Venner har bidratt med. Østensjøvannets Venner har med dette beløp bidratt vesentlig til finansieringen av fugleskjulet. I tillegg har det vært nedlagt mange dugnadstimer. Oslo kommune, Bymiljøetaten har fra ferdigstillelsen overtatt vedlikeholdsansvaret.

Etter søknad mottok foreningen kompensasjon for merverdiavgift fra Lotteri- og stiftelsestilsynet med kr. 29 048. Grasrotandelen fra Norsk Tipping utgjorde kr. 26 274.

Medlemskontingenten har gradvis blitt justert i takt med økt virksomhet. I 2012 var kontingentinntgangen kr. 245 899. Utgiftene til foreningens medlemsinformasjon i Sothøna og Brevdua beløper seg til ca. kr. 185 000.

Foreningens egenkapital er tilfredsstillende og fastrentekontoen på kr. 711 507 er avsatt til bruk for spesielle tiltak, bl.a. rehabilitering av den resterende halvdel av Vadedammen. Første halvdel ble rehabilitert i 2007.

Regnskap 2012 og revisjonsberetning følger som eget dokument.

UTADRETTET VIRKSOMHET

Foreningen står tilsluttet Oslo Elveforum (OE), Oslo og Omland Friluftsråd (OOF), og er foreningsmedlem i Søndre Aker Historielag og Foreningen for Nordre Skøyen Hovedgård. Leif-Dan Birkemoe representerer ØVV i OE's styringsgruppe. Les mer om OE på www.osloelveforum.no.

Foreningen er medlem av Rådgivende utvalg for Østensjøområdet miljøpark. Utvalget er i tillegg til ØVV sammensatt av representanter fra BYM, VAV, Byantikvaren, Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernavdelingen og eierne av Abildsø og Østensjø gård. Utvalget behandler aktuelle saker som berører miljøparken.

Amund Kveim leder Østensjø Friluftsutvalg og er medlem i Østensjø Kulturutvalg.

Finn A. Gulbrandsen representerer foreningen i arbeidsgruppa "Levende vassdrag" som arrangerer elveprosjektkonkurranse for skolene i Oslo og Bærum i regi av Oslo Elveforum.

Leif-Dan Birkemoe har deltatt i Samarbeidsforum for Vassdrag i Oslo (SaFoVa), et bystyreoppnevnt samarbeidsorgan som har til formål bl.a. å bedre informasjon på tvers av etatene i Oslo kommune med saker som berører vassdrag i Oslo. Det er representanter fra Oslo Elveforum som deltar i møtene, ca. fire ganger i året.

Østensjøvannets Venner jobber aktivt for å videreføre ordningen med skolenes adopsjon av områder omkring Østensjøvannet. Etter at våtmarkssenteret ble etablert vil det være viktig å inkludere også denne aktiviteten i undervisningen. Finn Arnt Gulbrandsen og Audun Brekke Skrindo har vært på møter både på Nøkle vann, Rustad og Manglerud skole. Der ble lærerne og administrasjonen informert om status og videre planer for Østensjøvannet våtmarkssenter. Lærerne kan kontakte senterets administrasjon og bestille uteundervisning.

Undervisningsopplegg utarbeidet for 4. og 7. klassetrinn benyttes av skolene i området.

Følgende skoler er nå med i Oslo Elveforums elveadopsjonsprogram: Abildsø, Nøkle vann, Bøler, Manglerud, Rustad og Østensjø. Skolene har tatt på seg ansvar for sine bestemte områder og hele miljøparken er nå dekket. Dette samarbeidet med skolene i området er meget viktig med tanke på framtiden til naturreservatet og miljøparken.

Foreningen har et godt samarbeid med Østensjø historielag og Østensjø lokalhistoriske bilder. Samarbeidet har manifestert seg i Østensjø kulturkart (2007) og Østensjø kunstkart (2009). Kartene er tilgjengelig på Deichmanske bibliotek.

Foreningen har på regulær basis kontakt med Bymiljøetaten, divisjon Friluft (BYM), Vann- og avløpsetaten (VAV), Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) Miljøvern avdelingen, Statens Naturoppsyn (SNO) og Byantikvaren. Det er også avholdt møter med Idrettsetaten (BYM, divisjon idrett), Østensjø bydelsutvalg, politiske partier i bydelen, m.m. I høst arrangerte vi et miniseminar med bydelspolitikere på Bakkehavn.

Pågående prosjekter og forskjellige hendelser har gjort at kontaktene i år har vært spesielt omfattende. Dette gjelder særlig kontakt med BYM og VAV i forbindelse med vannstandsregulering/nytt utløpssystem, SNO i forbindelse med skjøtsel og FMOA i forbindelse med fugleskjulet.

Foreningen hadde også sist år mange oppslag i Nordstrands Blad og Aften.

Våre hjemmesider har svært mange besøk og benyttes mye av bl.a. skoler i området. Leif-Dan Birkemoe har fungert som nettsideredaktør, med teknisk bistand fra Audun Brekke Skringo. Det har det siste året vært lagt vekt på å holde hjemmesiden oppdatert ved jevnlig å legge ut aktuelle begivenheter. Leif-Dan Birkemoe har hatt ansvar for dette. Fortsatt har visningen ikke fått sin endelige form, og vi jobber videre med dette. Den automatiske visningen av fugleobservasjoner fra Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus er vel etablert. En tilsvarende kobling mot artsobservasjoner.no når det gjelder fugl og øvrige dyregrupper er fortsatt under etablering.

SOSIALE MEDIER

Østensjøvannets Venner søker å nå fram til stadig nye potensielle medlemmer. En stor del av befolkningen benytter sosiale medier. Foreningen så det formålstjenlig å opprette en side (oppslagstavle) på verdens største sosiale medium: Facebook.com. På denne siden kan alle som har noen kommentarer til foreningen og området få en mulighet til bli hørt. Styret i Østensjøvannets Venner har i tillegg redigeringsmulighet slik at vi kan legge inn arrangementer, artikler, kontaktinformasjon osv. Adressen er: [facebook.com/ostensjovannet](https://www.facebook.com/ostensjovannet).

SOTHØNA OG BREVDUA

Det er sendt ut to nummer (43 og 44) av Sothøna og to nummer av Brevdua. Redaksjonen i Sothøna har bestått av Leif-Dan Birkemoe, Amund Kveim, Tore Nesbakken og Audun Brekke Skringo. Sothøna distribueres til alle hovedmedlemmer samt til en rekke private organisasjoner og offentlige instanser. Med unntak av fire-fem eksterne bidragsyttere, er det stort sett styremedlemmer som står som skribenter av artikler til Sothøna. Det er ønskelig med større bredde både når det gjelder artikkeltemaer og forfattere. Er det temaer du savner, send gjerne en melding til redaksjonen/styret. Det samme om du kunne tenke deg å skrive en artikkel for Sothøna eller om du kjenner andre som du vet har stoff av interesse.

FORVALTNING, SKJØTSEL OG REHABILITERING

Bystyret har heller ikke i år bevilget ekstra midler til å iverksette større tiltak i henhold til forvaltnings- og skjøtselsplanene, noe foreningen har tatt opp både med Bymiljøetaten (BYM) og Byrådet. Innenfor sine ordinære budsjetttrammer har BYM gjennomført slått av områdene ved og nord for Vadedammen, Sjølienga og Vassenga (området nord for Bølerbakkens nedre del).

Skjøtsel og rehabilitering:

Elever fra prosjekt SkoleGård på Abildsø gård har deltatt i kulturlandskapsskjøtsel i Eikelunden. Østensjø Rotary har videreført sitt arbeid med rydding av vegetasjon i og rundt Brenneriruinene. Takk til Østensjø Rotary.

Klasser fra elveadopsjonsskolene Rustad, Nøkle vann og Østensjø skoler har nedlagt i underkant av 120 timer i sine områder. Arbeidet har bestått i å fjerne fjorårets skudd i områder ØVV tidligere har ryddet. Takk til adopsjonsskolene for vel utført arbeid.

Kulturlandskapsprosjektet med sauebeite på Bakkehavn ble videreført på femte året med slipp av sauer i mai 2012 innenfor området som i 2007/08 ble inngjerdet. Prosjektet er planlagt videreført også i 2013. Takk til Havnehagan Friluftsbarnhage og Abildsø bo- og rehabiliteringssenter som har bidratt med tilsyn. Østensjøvannets Venner har betalt leie av dyrene. Eier av sauene var Lise Hartvigsen fra Slattum i Akershus. Sauene i 2012 var av rasen gammelnorsk spælsau.

For andre året på rad ble storfebeite gjennomført på Bekkasinmyra. Kalvene som ble satt ut var en blandingsrase av Hereford og skotsk høylandsfe. Kyrene var fra Persbråten gård på Skui. Eier var Johan Persbråten. Fylkesmannen betalte leie av dyr, og ØVV hadde ansvar for ettersyn av dyra. Beitepatroljen er en siste partner i dette beiteprosjektet hvis hensikt er å hindre gjengroing samt at det er et hyggelig fenomen for publikum.

Befaring med Fylkesmannen og Bymiljøetaten er gjennomført for å få oppdrag iht. skjøtselsplanen for naturreservatet og miljøparken.

Arbeidsgruppen (dugnadsgjengen) i foreningen har utført skjøtsel og rehabilitering i følgende områder:

Krattrydding av to øyer på vestsiden. Disse ble delt pga. erosjon i 2011. De ble skjøtt sammen i 2012. Kratt ble lagt i ramme mellom øyene og i 2013 ble det lagt takrør oppå. Fjorårets skudd ble fjernet fra øya. Takrør ble også lagt på tidligere rehabilitert øy nord for Bølerbekken. Takrørene ble slått ved Vadedammen.

Ytterligere krattrydding ble gjennomført på Bekkasinmyra. Planen er å sette ut samme antall storfe i 2013 i samarbeid med Beitegruppen i Norges Vel og Fylkesmannen.

Utvendig maling av våtmarkssenteret på Bakkehavn er gjennomført. Skilt er laget med påskriften Østensjøvannet våtmarkssenter.

Ra (øy sørvest i vannet) som tidligere ble utsatt for rotvelt er blitt snudd.

Russekål er fjernet i miljøparken.

Slåttemarka på Bakkehavntoppen er slått for andre år på rad.

I Eikelunden er gamle eiker fristilt i samarbeid med Skolegård. Slåttemarka og "gamle hule eiker" tilhører gruppen "Utvalgte naturtyper i Norge" som er svært verdifulle, men som ikke er beskyttet iht. naturmangfoldloven. Det samme gjelder slåttemyra Vassenga og slåttemarka på Sjøli.

Det er ryddet rundt den sjeldne kjempestarrbestanden på Bogerudmyra slik at den ikke blir skygget ut.

En rekke store trær er felt på øy (vis a vis Lilleskogen) på vestsiden av naturreservatet for å unngå rotvelt.

Både i 2012 og 2013 er all kvist kvernet opp og kjørt bort i samarbeid med Statens Naturoppsyn (SNO) og Abildsø gård.

Det er lagt ut klopper over våtmarka mellom Barnas bro (ved Granhekkveien) og Østensjøveien.

Dugnadsgjengen har nedlagt ca. 1100 dugnadstimer i perioden 27.03.2012 - 19.03.2013.

De hjalp også SNO med å slutføre observasjonsskjulet. Gjengen har vokst siste året, men det er fortsatt behov for flere deltakere. Takk til deltakerne for meget god innsats i perioden.

ØX har bidratt med solid arbeid på Bekkasinmyra og med felling av gran. Sistnevnte felling er gjennomført på oppdrag fra BYM iht. skjøtselsplanen for å gi bedre lysforhold til planter i hasselskogen som ligger syd for Tallbergåsen. Takk til foreningen ØX for vel utført arbeid.

Takk også til SNO for et godt samarbeid i perioden.

FUGLETELLING

I 2012 ble hele 137 arter sett i Østensjøområdet miljøpark. Dette er et høyt tall og vitner om stor ornitologisk aktivitet også i året som har gått. Det var mange spennende arter som besøkte vannet dette året. Blant godbitene for fuglekikkerne vil vi spesielt trekke fram disse sjeldenhetene:

Svartand: to fugler på høstbesøk fra 25. til 28. oktober

Vaktel: sang 17. juni

Storlom: et enkelt besøk den 17. juli

Havørn: oppdaget av Bjørn Jacobsen 26. august. Nå er arten sett i både 2011 og 2012. Dette henger godt sammen med at havørn har etablert seg som hekkefugl i indre Oslofjord

Rugde: oppdaget mellom 17. og 23. mars

Kattugle: Selv om kattugle kanskje ikke hekker i miljøparken så er det spennende at den holder seg i området og gir lyd fra seg

Vendehals: denne sjeldenheten er en av våre særeste spettearter

Rødstjert: en sporadisk besøkende art, men årets besøk vitnet om hekkeadferd, som gjør det spennende å se hva 2013 kan bringe

Bergirisk: en art som gjerne følger de store vårflokkene med finker og spurver

Konglebit: en sjelden godbit innen spurvefuglene. Antagelig en ukjent art for de aller fleste, men ligner på korsnebbene, bare uten det kryssede nebbet.

Dette er en artsliste som tåler sammenligning med mange gode fuglelokaliteter. Det er spennende at mange av disse artene ikke er direkte våtmarksfugler. Naturvariasjonen i Østensjøområdet miljøpark viser seg fortsatt å trekke til seg arter med helt forskjellige krav til habitat, gjemmesteder, hva de spiser også videre.

ØSTENSJØ LOKALHISTORISKE BILDER

Bildebasen på internett er et samarbeidsprosjekt mellom Østensjøvannets Venner, Østensjø historielag og Deichmanske bibliotek. Drøyt 2 500 bilder er registrert, katalogisert og gjort tilgjengelige for allmennheten. ØLB er en av de syv bildebaser som er knyttet til Deichmanske bibliotek. For å søke etter bilder anbefales ØVV's hjemmeside som har direkte link til basen ØLB. Under «Samsøk i Oslos bildebaser» på hjemmesidene til Deichmanske bibliotek kan det også søkes i alle bildebaser i Oslo som er knyttet opp mot Deichman-systemet (<http://www.deichmanske-bibliotek.oslo.kommune.no/bildebaser/>). Det inkluderer bilder fra Østensjøområdet som er tilgjengelig i andre bildebaser.

Oslo byarkiv og Oslo Museum etablerte en nettportal i 2010, www.oslobilder.no, som har en rekke bilder fra Østensjøvannet. Planen er å samle alle bildebaser under samme portal. ØLB samler derfor ikke bilder som allerede er tilgjengelig i andre baser. ØLBs primære innsamlingsinteresse er derfor bilder som ikke tidligere er offentliggjort. Vi har i 2012 mottatt en rekke bilder fra eldre familiealbum.

I 2011 ble arbeidet med en ny databaseløsning påbegynt. Omlegging fra Bibliofil til det nye systemet Omeka ble ferdig utviklet i 2012. ØLB er pilotprosjekt hos Deichman. Ved utgangen av 2012 var det nye systemet ennå ikke introdusert for publikum på Deichmans offentlige nettportal, slik at Bibliofilsystemet ved inngangen til 2013 fortsatt er i drift. Det er foreløpig kun ØLB som har konvertert sin bildesamling fra Bibliofil til Omeka. Omeka-systemet forventes lansert for offentligheten i løpet av 2013. Omleggingen er nødvendig for at Deichmanske bildebaser på sikt kan ha operativt grensesnitt til oslobilder.no.

Bildebasen til Hellerud historielag har «kontorfelleskap» med ØLB på Deichman, men har «kontortid» på en annen ukedag.

VANNSTAND OG VANNKVALITET

Som nevnt innledningsvis i årsberetningen, falt vannstanden i løpet av natten mellom 1. og 2. desember med en halv meter pga. feilfunksjon ved utløpsmekanismen. Feilen ble oppdaget av Østensjøvannets Venner og meldt til Vann- og avløpsetaten (VAV) som raskt fikk feilen utbedret. VAV igangsatte overføring av vann fra Nøklevann og etter en uke var normal vannstand gjenopprettet. Det er ikke observert oksygenmangel eller fiskedød som følge av det inntrufne. Om hendingen vil føre til økt erosjon på øyer og bredder, kan vi først vurdere når vannet igjen er isfritt.

Når det gjelder høy vannstand, var 2012 ikke spesielt dramatisk, men også sist vår fikk vi en flomtopp i innledningen av hekkesesongen, dvs. i siste halvdel av april. Oversvømte sothonereir ble observert. VAV har nå satt av midler på 2013 budsjettet til utbedring av utlopet. Dette er meget gledelig. Med et moderne utløpssystem på plass, ser vi endelig en slutt på tiden med ukontrollerte vannstandsvariasjoner som forårsaker erosjon og som også ødelegger hekkesesongen for vannfugl.

I 2011 var vannet preget av kraftig oppblomstring av vasspest. I 2012 har den ikke vært å se. Dette er typisk for vasspest. Plantene vokser normalt under vannoverflaten og tettheten bygges gradvis opp. Etter hvert blir tettheten så stor at det dannes matter på vannoverflaten. Det hele kulminerer med en voldsom oppblomstring som den vi så i 2011. Deretter forsvinner plantene, men bare tilsynelatende. De sitter på bunnen og samler krefter til en ny oppblomstring. Kun en kraftig forbedring av vannkvaliteten kan permanent løse problemet. Vannkvaliteten er imidlertid fremdeles dårlig og det har vært liten fremgang i arbeidet med å bedre vannkvaliteten i tilførselsbekkene. En ytterligere utfordring er at konsesjonen for overføring av rent vann fra Nøklevann utløper i august 2013. Vi arbeider for en forlengelse inntil rensingen av tilførselsbekkene er tilfredsstillende. Det er ingen stor grunn til umiddelbar optimisme med hensyn til vannkvaliteten, men kanskje øyner vi nå en sterkere satsning på dette arbeidet, se avsnittet under om Bekkelagsbassenget vannområde.

OSTENSJØBEKKEN

Østensjøbekken har fått en annen administrativ behandling enn tilførselsbekkene til Østensjøvannet i det kommunedelplan Alna miljøpark definerer Østensjøbekken som en sidebekk til Alna. Dermed har Østensjøbekken fått en noe forskjellig fremdrift sammenlignet med Bølerbekken og Rustadbekken som vi har prioritert for gjenåpning. Disse bekkene er ført opp med åpningspotensial i Grøntplan for Oslo, kommunedelplan for den blågrønne strukturen i Oslos byggesone, en plan som ennå ikke har fått politisk behandling. ØVV har arbeidet for mest mulig gjenåpning av Østensjøbekken, men må konstatere at fra Mølledammen (ved Christinedal) og frem til Østensjøveien 79 (ved Bryn senter) ble bekken lagt i ny kulvert i forbindelse med boligblokkene i Østensjøveien 81. Styret har derimot hatt møter med arkitektfirmaet som skal legge frem en planløsning for Nye Bryn Senter. I disse planene er det lagt inn vannstrenger og pyntedammer med direkte linjer til Østensjøbekken. Når det gjelder turveiforbindelse mellom Alna miljøpark og Østensjøområdet miljøpark har styret også uttalt seg om trasevalg gjennom Østensjøveien 79 og 81. Styret har også fremmet synspunkter på utbyggingen i møte med byutviklingskomiteen i Rådhuset.

BEKKELAGSBASSENGET VANNOMRÅDE OG ØSTENSJØVANNET

Østensjøvannet er en vannforekomst i Bekkelagsbassenget vannområde som sammen med flere andre vannområder utgjør Glomma vannregion. De fleste av byvassdragene i Oslo hører inn under Bekkelagsbassenget vannområde.

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (også kalt vannforskriften) er det norske lovverket som skal ivareta alle krav stilt gjennom EUs vanddirektiv. Vannforskriften ligger til grunn for vannforvaltningsarbeidet i Bekkelagsbassenget vannområde.

Formålet med vannforskriften er at man skal arbeide for å få "en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene". Videre skal forskriften "sikre at det utarbeides og

vedtas regionale forvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer med sikte på å oppfylle miljømålene, og sørge for at det fremskaffes nødvendig kunnskapsgrunnlag for dette arbeidet”.

Vannforekomstene skal beskrives mht. typologi, påvirkninger og utviklingstrender (karakterisering), miljøtilstanden skal fastsettes (klassifisering), og overvåkningsprogram skal etableres. Deretter fortsetter arbeidet med å utarbeide miljømål og forslag til tiltak for å nå miljømålene.

Det er Bymiljøetaten som leder arbeidet i Bekkelagsbassenget vannområde.

Østensjøvannets Venner har deltatt i dette arbeid gjennom Oslo Elveforum, men også som medlem av referansegruppen. Det er utarbeidet og oversendt en liste over tiltak vi mener bør gjennomføres for Østensjøvannet som ledd i arbeidet for målsettingen om "god økologisk og kjemisk tilstand innen 2021". Forvaltningsplan med tiltaksplan skal vedtas i 2015.

FREMMEDE ARTER

Også i 2012 nedla foreningen flere hundre arbeidstimer på bekjempelse av kanadagullris, russekål og hagelupin. Kanadagullris er nå nesten borte fra området nærmest vannet – innsatsen betaler seg! Russekål er vanskeligere å bli kvitt, men også her er det klar bedring. Mot utkanten av miljøparken er det imidlertid fortsatt svært mye kanadagullris, delvis pga. frø som spres fra planter som vokser i private hager. Det vil være til betydelig hjelp om disse plantene fjernes eller antallet reduseres. Kampanjen mot fremmede plantearter vil fortsette med uforminsket styrke. Meld gjerne din interesse til styret om du vil delta i dette arbeidet.

ANNET

Rehabiliteringstiltakene på låve og hovedhus på Nordre Østensjø gård pågår fortsatt.

Planarbeidet i forbindelse med ny sykkelvei fra Living og nordover til Abildsøkrysset har pågått i flere år. Bystyret sluttet seg sist sommer til forslaget fra Plan- og bygningsetaten, og dette innebærer at traseen legges gjennom søndre del av Bjørnsenskogen og videre nordover langs østsiden av skogen. Bjørnsenskogen ligger i Østensjøvannets nedbørfelt og er dessuten et meget viktig randområde til miljøparken. Foreningen har argumentert sterkt i mot forslaget til trasé, og beklager at dette trasévalget nå er vedtatt.

Saneringen av miljøskadelig granulat på Rustad kunstgressbane ble ikke gjennomført i 2012 trass i bystyrevedtak og bevilgning. I budsjettet for 2013 har bystyret besluttet at midlene heller skal anvendes på ytterligere en kunstgressbane i bydelen, men plassering er foreløpig ikke besluttet. Dette er svært beklagelig.

Foreningen startet i 2010 en kartlegging av insekter og mose/lav i miljøparken. Bakgrunnen er at kunnskap om rødlistearter er viktig med tanke på å styrke vernestatus for Østensjøområdet miljøpark. Rapporten fra mose/lav undersøkelsen mottok vi i 2012. I tillegg til nye feltundersøkelser ble også gamle funn gjennomgått. Gjennom tidene er i alt 246 lavararter påvist i

området. I 2010-2012 ble 135 arter påvist, 6 av disse er oppført i rødlista. 117 mosearter er funnet i området gjennom tidene. 95 arter, hvorav 3 er rødlistet, ble påvist i 2010-2012.

I 2012 ble det også gjennomført en kartlegging av amfibier. Vanlig buttsnutfrosk, spissnutfrosk og liten salamander ble påvist på flere lokaliteter ved vannet.

I alt 365 elever fra Boler, Høyehall, Manglerud, Nølevann, Oppsal, Rustad og Østensjø skoler gjennomførte i vår sin Ruskenaksjon ved vannet, i alt 730 timer nedlagt. Innsatsen disse elevene gjør er uvurderlig. Takk til alle elever og lærere som deltok i Rusken Østensjøvannet 2012.